

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 64 став 1 точка 22 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/2002, 51/2003, 85/2003, 40/2004, 61/2005 и 129/2006) и член 172 став 1 и 8 од Законот за банките („Службен весник на Република Македонија “ бр. 67/2007), Советот на Народна банка на Република Македонија донесе

ОДЛУКА **за условите и начинот на работа на штедилниците** **(неофицијален пречистен текст)¹**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ²

1. Со оваа одлука се пропишуваат условите и начинот на работа на штедилниците во Република Македонија, од аспект на:

- одобрувањето кредити и изложеноста;
- адекватноста на капиталот;
- вложувањата;
- прибирањето депозити;
- внатрешната ревизија; и
- управувањето со валутниот ризик.

II. ОДОБРУВАЊЕ КРЕДИТИ И ИЗЛОЖЕНОСТ НА ШТЕДИЛНИЦА

¹ Ова претставува неофицијален пречистен текст на Одлуката за условите и начинот на работа на штедилниците. Неофицијалниот пречистен текст на Одлуката за условите и начинот на работа на штедилниците ги опфаќа Одлуката за условите и начинот на работа на штедилниците („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/07), Одлуката за измени и дополнувања на Одлуката за условите и начинот на работа на штедилниците („Службен весник на Република Македонија“ бр. 78/08) и Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за условите и начинот на работа на штедилниците („Службен весник на Република Македонија“ бр. 74/15).

² Во точка 7 од Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за условите и начинот на работа на штедилниците („Службен весник на Република Македонија“ бр. 74/15) е регулирано дека штедилниците се должни да се усогласат со нејзините одредби најдоцна до 31 декември 2015 година. По исклучок од ова, одредбите од точка 5 од истата одлука ќе почнат да се применуваат од денот на усогласувањето на штедилницата со нејзините одредби, но не подоцна од 31 декември 2016 година.

2. Изложеноста спрема лице и со него поврзани лица не смее да надмине 10% од сопствените средства на штедилницата.

Изложеноста спрема акционер, односно содружник со квалификувано учество во штедилницата и со него поврзаните лица не смее да надмине 5% од сопствените средства на штедилницата.

Изложеноста спрема лице со посебни права и одговорности и со него поврзаните лица не смее да надмине 3% од сопствените средства на штедилницата.

Вкупната изложеност кон лицата од ставовите 2 и 3 од оваа точка не смее да надмине 65% од сопствените средства на штедилницата.

Вкупната изложеност спрема банки и штедилници не смее да надмине 30% од сопствените средства на штедилницата.

3. Изложеноста спрема лицата од точка 2 ставови 2 и 3 од оваа Одлука се одобрува врз основа на одлука на орган на надзор или Собрание, односно Собир на содружници на штедилницата.

Условите под кои се одобруваат кредити, се прибираат депозити и се вршат други финансиски трансакции со лицата од точка 2 ставови 2 и 3 од оваа Одлука, при еднакво ниво на ризик утврден во согласност со супервизорските стандарди, не смеат да бидат поповолни од условите што се применуваат за другите комитенти на штедилницата.

II-A. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ

4. Штедилницата е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот којашто не може да биде пониска од 20%.

Штедилницата ја утврдува стапката на адекватност на капиталот со соодветна примена на регулативата на Народната банка за методологијата за утврдување адекватност на капиталот.

При утврдување на адекватноста на капиталот, капиталот потребен за покривање на ризиците утврден согласно со регулативата од ставот 2 од оваа точка, се множи со 2,5.

III. ВЛОЖУВАЊА НА ШТЕДИЛНИЦА

5. Штедилницата не смее да се стекне со земјиште, згради и опрема кои не ги користи за извршување на своите активности, како и со капитални делови во други субјекти, освен оние стекнати врз основа на ненаплатени побарувања.

Имотот на штедилницата во земјиште, згради и опрема не смее да надмине 30% од сопствените средства на штедилницата.

Во рамките на лимитот од став 2 од оваа точка не се вклучува имотот во земјиште, згради и опрема стекнат врз основа на ненаплатени побарувања, а кои штедилницата не

ги користи за извршување на своите функции и капиталните делови стекнати врз основа на ненаплатени побарувања.

Имотот и капиталните делови стекнати врз основа на ненаплатени побарувања, штедилницата е должна да ги продаде во рок од три години од нивното стекнување. Во спротивно, истите се вклучуваат во лимитот од ставот 2 од оваа точка.

6. Штедилницата е должна да има пишана политика и процедури кои треба да се однесуваат на процесот на преземањето и продажбата на имотот стекнат врз основа на ненаплатени побарувања.

IV. ПРИБИРАЊЕ ДЕПОЗИТИ

7. Штедилницата е должна на своите уплатни-исплатни места да истакне соопштение дека не прибира девизни депозити.

8. Штедилницата е должна да има пишана политика и процедури со кои се регулира најмалку начинот на прибирање, евиденција и исплата на депозитите, пресметка на каматата и сегрегација на должностите.

V. ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

9. На штедилниците се применуваат одредбите за начинот на организација и вршење на внатрешната ревизија од глава IX дел 6 од Законот за банките.

По исклучок на ставот 1 од оваа точка, доколку штедилницата во Службата за внатрешна ревизија нема лице - овластен ревизор, најмалку едно од лицата вработени во Службата за внатрешна ревизија треба да има уверение за ревизор, стекнато согласно со закон.³

V-A. УПРАВУВАЊЕ СО ВАЛУТНИОТ РИЗИК

9-а. Штедилницата е должна да управува со валутниот ризик на начин којшто одговара на природата, големината и сложеноста на активностите што ги врши.

Управувањето со валутниот ризик од ставот 1 од оваа точка треба да ги опфати сите активности и трансакции на штедилницата изразени во денари со девизна клаузула.

При управувањето со валутниот ризик, штедилницата е должна да ги следи насоките и барањата определени со регулативата на Народната банка за управување со валутниот ризик, коишто се однесуваат на воспоставувањето систем за управување со валутниот ризик, надлежностите на органите на штедилницата при управувањето со валутниот ризик и донесувањето и опфатот на политиката и соодветните процедури за управување со овој ризик.

³ Во точка 7 став 2 од Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за условите и начинот на работа на штедилниците („Службен весник на Република Македонија“ бр. 74/15) е регулирано дека одредбите од точка 9 став 2 од Одлуката за условите и начинот на работа на штедилниците, ќе почнат да се применуваат од денот на усогласувањето на штедилницата со овие одредби, но не подоцна од 31 декември 2016 година.

Во интерните акти за идентификување, мерење, контрола или намалување и следење на валутниот ризик, штедилницата задолжително дефинира еден или повеќе показатели за следење и ограничување на изложеноста на валутниот ризик.

Народната банка може да побара од штедилницата да применува поинакви показатели за следење и ограничување на изложеноста на валутниот ризик коишто штедилницата е должна да ги почитува.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

10. Штедилниците се должни да се усогласат со одредбите на оваа Одлука во рок од дванаесет месеци од денот на нејзиното влегување во сила.

11. Со денот на влегување во сила на оваа Одлука, престанува да важи Одлуката за утврдување на обемот и начинот на работење на штедилниците („Службен весник на Република Македонија“ бр. 111/2000, 80/2002 и 66/2003).

12. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

**Гувернер
и претседател
на Советот на Народна банка
на Република Македонија
м-р Петар Гошев**